

Komisijas Īstenošanas 2018. gada 28. maija regula (ES) 2018/775 par pārtikas produkta galvenās sastāvdaļas izcelsmes valsts vai izcelsmes vietas norādīšanu.

Publicēts: 24.01.2020.

[Pārtika](#)

No 1. aprīļa pārtikas ražotājiem jānorāda pārtikas produkta galvenās sastāvdaļas izcelsmes valsts vai izcelsmes vieta

Lai nodrošinātu patērētājus ar pilnvērtīgu informāciju par pārtikas produktu izcelsmi, pārtikas ražotājiem no 2020. gada 1. aprīļa ir jāpiemēro Komisijas Īstenošanas 2018. gada 28. maija regula (ES) 2018/775 par pārtikas produkta galvenās sastāvdaļas izcelsmes valsts vai izcelsmes vietas norādīšanu (Regula).

Regula noteic, ka situācijās, kad pārtikas produkta izcelsmes valsts vai izcelsmes vieta (izcelsme) ir norādīta, bet izcelsme nav tā pati, kas ir produkta galvenajai sastāvdaļai, ir jānorāda arī attiecīgās galvenās sastāvdaļas izcelsme vai vismaz jānorāda, ka tā atšķiras no pārtikas produkta izcelsmes.

Tātad, ja pārtikas produkta izcelsme ir norādīta, bet nav tā pati, kas produkta galvenajai sastāvdaļai, tad marķējumā:

norāda arī attiecīgās galvenās sastāvdaļas izcelsmi, vai

norāda, ka galvenās sastāvdaļas izcelsme atšķiras no pārtikas produkta izcelsmes.

Īpašās marķējuma prasības attiecas tikai uz situācijām, kad pārtikas produkta izcelsmi var norādīt, "izmantojot jebkādas līdzekļus, piemēram, norādes, attēlus, simbolus vai terminus, kuri atsaucas uz ģeogrāfiskām vietām vai apgabaliem, izņemot ģeogrāfiskus terminus, kuri ir daļa no pieņemtiem un nepatentētiem nosaukumiem un burtiski norāda uz izcelsmi, bet kurus vispārēji neuztver kā izcelsmes valsts vai izcelsmes vietas norādi", teikts Regulā. Izņēmumi noteikti tādēļ, ka šīs Regulas darbības jomā neietilpst "ģeogrāfiskās izcelsmes norādes, kas aizsargātas saskaņā ar Regulu vai arī saskaņā ar starptautiskiem nolīgumiem", kā arī reģistrētas preču zīmes, kuras veido izcelsmes norādi.

Kas ir galvenā sastāvdaļa

Regula nosaka, ka "Galvenā sastāvdaļa" ir pārtikas produkta sastāvdaļa vai sastāvdaļas, kuras veido vairāk nekā 50% no minētā pārtikas produkta vai ko patērētājs parasti saista ar pārtikas produkta nosaukumu un attiecībā uz kuru vairākumā gadījumu ir nepieciešama kvantitatīvā norāde.

Galvenās sastāvdaļas definīcijā ir minēti divu veidu kritēriji, pēc kuriem var noteikt pārtikas produkta galveno sastāvdaļu:

kvantitatīvais kritērijs, saskaņā ar kuru attiecīgā sastāvdaļa veido vairāk nekā 50 % no pārtikas produkta,

kvalitatīvais kritērijs, saskaņā ar kuru patērētājs attiecīgo sastāvdaļu parasti saista ar pārtikas produkta nosaukumu.

Kas ir ģeogrāfiskie līmeņi

Lai patērētāji varētu veikt apzinātu izvēli, Regulā ir izklāstīti īpaši noteikumi, kādā veidā ir jānorāda produkta galvenās sastāvdaļas izcelsme.

Ja galvenās sastāvdaļas izcelsme atšķiras no pārtikas produktam norādītās izcelsmes, to norāda vienā no piedāvātajiem variantiem.

1. Minot vienu no šādiem ģeogrāfiskajiem apgabaliem:

"ES", "ārpus ES" vai "ES un ārpus ES", vai

reģionu vai jebkuru citu ģeogrāfisko apgabalu vai nu vairākās dalībvalstīs vai trešajās valstīs, ja vien attiecīgais apgabals ar šādu nosaukumu ir definēts starptautiskajos tiesību aktos vai ir labi saprotams normāli informētam vidējam patērētājam, vai

FAO zvejas apgabalu vai jūru, vai saldūdens krātuvi, ja vien tas ar šādu nosaukumu ir definēts starptautiskajos tiesību aktos vai ir labi saprotams normāli informētam vidējam patērētājam, vai

dalībvalsti(-is) vai trešo(-ās) valsti(-is), vai

reģionu vai jebkuru citu ģeogrāfisko apgabalu dalībvalstī vai trešajā valstī, ja vien tas ir labi saprotams normāli informētam vidējam patērētājam, vai

izcelsmes valsti vai izcelsmes vietu saskaņā ar specifiskiem Savienības noteikumiem, kas piemērojami galvenajai(-ām) sastāvdaļai(-ām) kā tādai(-ām).

2. Izmantojot šādu paziņojumu: “(galvenās sastāvdaļas nosaukums ģenitīvā) izcelsme ir/nav (pārtikas produkta izcelsmes valstī vai izcelsmes vietā)” vai jebkādu līdzīgu formulējumu, kam patērētāja uztverē vajadzētu nozīmēt to pašu.

Kas ir informācijas noformējums

Galvenās sastāvdaļas izcelsmes informācija jāsniedz tajā pašā redzamības laukā, kurā ir sniegta informācija par pārtikas produkta izcelsmi.

Galvenās sastāvdaļas norādīšanai jāizmanto rakstzīmes:

kur x (piemēram burti a; c; n; u;.....) augstums ir 1,2mm, ja pārtikas produkta izcelsmes norādē izmantoto rakstzīmju x augstums ir 1,2mm

vai, ja produkta izcelsmes norādes x augstums ir lielāks kā 1,2mm, tad galvenās sastāvdaļas izcelsmes norādes x augstums ir vismaz 75% no pārtikas produkta izcelsmes norādē izmantoto rakstzīmju x augstuma.

Eiropas Komisijas īstenošanas 2018. gada 28. maija regula (ES) 2018/775 par pārtikas produkta galvenās sastāvdaļas izcelsmes valsts vai izcelsmes vietas norādīšanu regula pieejama [ŠEIT](#).

[Eiropas Komisija 31.janvārī ir publicējusi, Komisijas paziņojumu par Regulas \(ES\) Nr. 775/2018 noteikumu piemērošanu](#)

<https://www.zm.gov.lv/lv/jaunums/komisijas-istenosanas-2018-gada-28-maija-regula-es-2018775-par-partikas-produkta-galvenas-sastavdalas-izcelsmes-valsts-vai-izcelsmes-vietas-noradisanu>